

22.01.2008/32

**YABANCI PARALARIN
31/12/ 2007 TARİHİ İTİBARIYLA
DEĞERLEME KURLARI**

ÖZET : Borsada rayici olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 2007 yılı için yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları ilan edildi

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tesbiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerleme hükümlerine tabidir.

VUK'nun 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlemesiyle ilgili olarak,

"Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tesbit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca değerlendirme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerlendirme gününde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LIBOR) esas alınır."

düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre, yabancı paraların değerlendirme ölçüsü, borsa rayicidir. VUK'nun 280'inci maddesinde 4369 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle yabancı paralar yanında ayrıca, yabancı parayla olan alacak ve borç senetlerinin reeskontu ve vergilendirilmeyecek kur farklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır .

Türkiye'de, döviz alım ve satımı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla yapılan değişikliklerle genel olarak serbest bırakılmış olmasına rağmen, henüz yabancı para borsası kurulmamıştır. Bu durumda, VUK'na göre, yukarıda belirtildiği üzere, yabancı paranın borsada rayici yoksa değerlemeye uygulanacak kur, Maliye Bakanlığınca tesbit olunmaktadır. Bu nedenle, 32 sayılı Karar uyarınca bankalar, yetkili müesseseler gibi kurumların uygulayacakları kurları kendilerinin belirleyebilmesine rağmen, Maliye Bakanlığı eskiden olduğu gibi her yıl değerlemenin yapılacağı Aralık ayının son günü itibariyle değerlemelerde uygulanacak kurları (TC Merkez Bankasından almak suretiyle) Resmi Gazetede yayımlamak suretiyle ilan etmektedir.

Maliye Bakanlığı her yıl, biri **efektif** diğeri de **döviz alış** olmak üzere iki kur ilan etmektedir. Efektif alış kurları, mükelleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır. Banka hesaplarında tutulan yabancı paralar da efektif alış kuru ile değerlendirilmektedir. Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu

şekilde değlerlenen yabancı paralara, yabancı para cinsinden düzenlenen mektuplar, senetler ve diğer kıymetli evraklar örnek gösterilebilir.

Buna göre, Maliye Bakanlığınca 22 Ocak 2008 tarih ve 26764 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 380 No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliđi ile borsada rayici olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 31/12/2007 tarihinde yapılacak değlerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanunun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları aşığıda gösterilmiştir.

Borsada rayici olmayan yabancı paraların ve bu paralarla olan senetli ve senetsiz alacak ve borçların değlerlemesinde 31/12/2006 tarihi itibariyle bu kurlar uygulanacaktır.

Öte yandan, 130 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliđi ile 217 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliđinde belirtildiği üzere değlerleme günü itibariyle Maliye Bakanlığınca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değlerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir.

Ancak, vergi uygulamaları açısından, bankaların 31/12/2007 tarihi itibariyle yapacakları değlerleme sırasında bu Tebliđ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekmektedir.

Saygılarımızla...

EK : 2 Liste

EK TABLO I

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (YTL)
1	1 Amerikan Doları	1.1647
2	1 Arjantin Pesosu	0.37123
3	1 Arnavutluk Leki	0.01406
4	1 Avustralya Doları	1.0191
5	1 Yeni Azerbaycan Manatı	1.3796
6	1 B.A.E. Dirhemi	0.31861
7	1 Bahama Doları	1.1703
8	1 Bahreyn Dinarı	3.1124
9	1 Bangladeş Takası	0.01712
10	1 Barbados Doları	0.58809
11	1 Belarus Rublesi	0.00054
12	1 Bolivya Bolivyanosu	0.15318
13	1 Botsvana Pulası	0.18935
14	1 Brezilya Reali	0.66596
15	1 Bulgar Levası	0.87778
16	1 Burundi Frangı	0.00105
17	1 Cezayir Dinarı	0.01751
18	1 Çek Korunası	0.06455
19	1 Çin Yuanı	0.16023
20	1 Danimarka Kronu	0.22928
21	1 Dominik Pesosu	0.03522
22	1 Ekvator Sukresi	0.00005
23	1 El Salvador Kolonu	0.13372
24	1 Endonezya Rupisi	0.00012
25	1 Estonya Kronu	0.10971
26	1 Etiyopya Birri	0.12721
27	1 Fas Dirhemi	0.15107
28	1 Filipin Pesosu	0.02835
29	1 Gana Sedisi	0.00013
30	1 Guatemala Quetzali	0.15308
31	1 Guyana Doları	0.00573
32	1 Güney Afrika Randı	0.17167
33	1 Güney Kore Wonu	0.00125
34	1 Haiti Gourdesi	0.03206
35	1 Hırvatistan Kunası	0.23413
36	1 Hindistan Rupisi	0.02976
37	1 Honduras Lempirası	0.06194
38	1 Hong Kong Doları	0.14999
39	1 Yeni Irak Dinarı	0.00096
40	1 İran Riyali	0.00013
41	1 İngiliz Sterlini	2.3259

42	1 Yeni İsrail Şekeli	0.30413
43	1 İsveç Kronu	0.17981
44	1 İsviçre Frangı	1.0273
45	1 İzlanda Kronası	0.01878
46	100 Japon Yeni	1.0279
47	1 Kanada Doları	1.1896
48	1 Katar Riyali	0.32147
49	1 Kazakistan Tengesi	0.00970
50	1 Kıbrıs Lirası	2.9342
51	1 Kolombiya Pesosu	0.00058
52	1 Kosta Rika Kolonu	0.00235
53	1 Kuveyt Dinarı	4.2261
54	1 Laos Yeni Kipi	0.00013
55	1 Latviya Latsı	2.4630
56	1 Lesotho Lotisi	0.17163
57	1 Liberya Doları	0.01911
58	1 Libya Dinarı	0.95966
59	1 Litvanya Litası	0.49720
60	1 Lübnan Lirası	0.00078
61	1 Macar Forinti	0.00676
62	1 Malezya Ringiti	0.35271
63	1 Makedonya Dinarı	0.02786
64	1 Meksika Pesosu	0.10766
65	1 Mısır Lirası	0.21172
66	1 Moldova Leyi	0.10316
67	1 Nepal Rupisi	0.01829
68	1 Nijerya Nayrası	0.00991
69	1 Nikaragua Kordobası	0.06228
70	1 Norveç Kronu	0.21395
71	1 Özbekistan Somu	0.00091
72	1 Pakistan Rupisi	0.01906
73	1 Panama Balboası	1.1703
74	1 Paraguay Guaranisi	0.00025
75	1 Peru Yeni Solu	0.39088
76	1 Polonya Zilotisi	0.47666
77	1 Yeni Rumen Leyi	0.47591
78	1 Rus Rublesi	0.04772
79	1 Sırbistan Dinarı	0.01948
80	1 Singapur Doları	0.80872
81	1 Slovakya Korunası	0.05109
82	1 Slovenya Toları	0.00645
83	1 Somali Şilini	0.00084
84	1 Sri Lanka Rupisi	0.01077
85	1 Sudan Dinarı	0.00584
86	1 Suriye Lirası	0.02290
87	1 Suudi Arabistan Riyalı	0.31155

88	1 Şili Pesosu	0.00236
89	1 Tayland Bahtı	0.03904
90	1 Tayvan Doları	0.03601
91	1 Tunus Dinarı	0.95511
92	1 Ukrayna Hryvnası	0.23174
93	1 Uruguay Pezосу	0.05431
94	1 Umman Riyali	3.0397
95	1 Ürdün Dinarı	1.6547
96	1 Venezuela Bolivarı	0.00055
97	1 Yeni Zelanda Doları	0.90324
98	1 Yemen Riyali	0.00589
99	1 Zambia Kvaçası	0.00030
100	1 Euro	1.7102

EK TABLO II

SIRA NO	EFEKTİFLER	KUR (YTL)
1	1 ABD Doları	1.1639
2	1 Avustralya Doları	1.0144
3	1 Bulgar Levası	0.82125
4	1 Danimarka Kronu	0.22912
5	1 İngiliz Sterlini	2.3243
6	100 İran Riyali	0.00998
7	1 İsveç Kronu	0.17968
8	1 İsviçre Frangı	1.0258
9	100 Japon Yeni	1.0241
10	1 Kanada Doları	1.1852
11	1 Kuveyt Dinarı	4.1627
12	1 Norveç Kronu	0.21380
13	1 Suudi Arabistan Riyali	0.30921
14	1 Yeni Rumen Leyi	0.44656
15	1 Suriye Lirası	0.01822
16	1 Ürdün Dinarı	1.5464
17	1 Yeni İsrail Şekeli	0.29459
18	1 Euro	1.7090